

slovenskega pesnika S. Jenko-ta napravil napeve. Pervo „Zadnji večer“ je pripravil za tenor s klavirom in drugo „Pozdrav južnim bratom“ za dvospev, namreč za tenor in bariton.

Dopisi.

Iz Gorice 3. maja. M. S. — Žalostno novico vam prinesem, drage „Novice“, da 30. dan pret. mesca zgubili smo slavnega možaka, P. Klarus-a, provincijala naše pokrajine, ki so po kratki bolezni v 61. letu svoje starosti umerli. Gotovo bode slehernega, kateri je tega gospoda poznal in bode to novico bral, v serce zbolelo. Vse ga je zlo ljubilo in spoštovalo: premožni in siromaki, imenitni in nizki. Njegova velika ponižnost zraven visoke učenosti je bila, ki ga je takega ljubljenca vsemu ljudstvu storila. Ta splošna ljubezen do njega se je tudi pri njegovem pogrebu 2. dan t. m. očitno pokazala. Tolika množica ljudi se je pri samostanu č. p. frančiškanov na Kostanjevici zbrala in pogreb je bil tako slovesen, da vse to je živo pričalo, kako spoštovan je bil rajniki. Naj mu bode zemljica lahka!

Iz Kerke na Dolenskem. J. R. — Kakor skerbí usmiljeni oče, da napravi svoji družini vesele praznike, tako so nam napravili deželni poglavar letos vesele velikonočne praznike. Že poprej so se bili prepričali z lastnim očesom velike revšine, ktera tukajšne prebivavce tare; hodili so spremljeni od gosp. grofa Auersperg-a in domačega gosp. duhovnega pomočnika v najhujšem mrazu od hiše do hiše; ne ustavi jih ne hudi mraz, ne gerda pot, ne silna burja, ktera je oestro brila in mašila s snežnimi cunanjami usta, oči in ušesa in napravljal na vratih debele zamete. Milo je bilo viditi, kako so jih ljudje polni veselja in upa spremljali, da se jim bo morebiti njih žalostni stan po moči zljajšal in potolažil. Od ust do ust je šel veseli glas od svetlih dvajsetic, s katerimi so deželni poglavar revežem že tadaj solze brisali; veliki petek pa je rešil marsiktero družino lakote. Akoravno žalostni dan, se je slišal vendar veseli glas: „Iz Zatičine nam peljejo s šterimi konji pirhov“. Kakor bčele v panj, tako hité zdaj reveži vsak s svojo vrečo pod pazdih v farovž, kjer se jim je delilo žito, ktero nam je znano usmiljeno serce radodarnih Ljubljancev preskerbelo. Stoteri „Bog lonaj“ se je slišal iz ust veselih revežev, kateri so urno tekli iz farovža naravnost v malin, da si preskerbé moke za prihodnje praznike. Serčna zahvala vsem verlim Ljubljancem in družim dobrotnikom, kateri so nam napravili tako veselo velikonoč, posebno tudi naši usmiljeni hranilnici, ktera je na prvo besedo nam odločila 1000 gold. in pa dobroserčnim pekom ljubljanskim. Gotovo bi jim bilo serce veselja igralo, ako bi bili vidili, kako veselo so zastradani otroci, kateri ne vedó, kaj je kruh, segli po poslanih regljah. Akoravno sicer zlo sramožljivi, se vendar marsikteri ni mogel zderžati, da bi ne bil vpričo vsekal s zobmi po njej; drugi so tekli urno domú, da nasitijo z enim roglom lačnega bratca ali sestrico svojo. Stotero naj poverne Bog našim dobrotnikom!

Iz Ljubljane. Le malo ljudi je prišlo na predvčeranjí sejmi; goveje živine so pripeljali veliko in lepe, tudi konj dosti, cena je bila srednja, al kupca ni bilo nič. Smajni dan ni minul brez nesreče. Na konjskem sejmišu je zadel splašen konj 8 let staro deklico na glavo, da je pri tisti priči dušo izdihnila; proti večeru je pa drugo 15 mescov staro deklice z mostovža drugega nadstropja v rožnih ulicah na dvorišče padla, pa glejte čudo! razun majhnih otisk ji doslej ni nič hudega; vesela in brihtna se igra danes s svojo leseno punčko! — Te dni se je novica razglasila, da naš svetli škof bodo v nedeljo na Dunaji posvečeni in da drugo nedeljo potem utegnejo že v Ljubljani biti. Za gotovo moremo reči, da to še ni tako gotovo kakor se govori. — Tudi tista novica, da v Ljubljani ostane deželno poglavarstvo za Kranjsko, Teržaško in Goriško, je dosihmal bolj želja kakor resnica.

Da pa Koroško pride pod štajarsko poglavarstvo, je nek že gotovo. — Gospoda koncipista deželnega poglavarstva Leopold vitez Höffern in Avgust Wurzbach žl. Tannenberg sta izvoljena za kantonska predstojnika. — Že večkrat omenjeni sedlar V. je s svojo ženo vred spet iz zapora izpušen.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Presvitli cesar so s pismom od 29. p. mesca apr. za stanovitne izredne ude deržavnega svetovavstva zvolili: kardinala in knezoškofa dunajskega Otmarja viteza Rauscher-a, komornika Janeza Adolfa kneza Schwarzenberg-a, generala konjištva Franca kneza Liechtenstein-a, komornika Vincenca Karola kneza Auersperg-a, komornika Franca grofa Hartig-a, komornika in generala konjištva Franca grofa Haller-Hallerkeo-skega, komornika Jurja grofa Apponyi-a, feldmaršal-lajtnanta Avgusta grofa Degenfeld-Schonburg-a in feldmaršal-lajtnanta Jožefa barona Sokčević-a. — Dalje so izvolili presvitli cesar za začasne ude deržavnega svetovavstva in sicer za Ogersko: Janeza grofa Barkoczy-a, Jožefa barona Eötvös-a, predsednika-namestnika ogerske akademije Nikolavža barona Vay-a, Jurja žl. Majlath-a (mlajšega), Pavla žl. Somšić-a, Evgenija Toperčzer-a, župana Veliko-varodinskega; — za Česko: Henrika Jaroslava grofa Klam-Martinic-a, komornika Alberta grofa Nostitz-Rienek-a, Avgusta Gustava Trenkler-a, predsednika liberške kupčijske in obertniške odbornice; — za lombardo-beneško kraljestvo: Filipa grofa Nani-Mocenigo-ta, barona Ahila Cigno-ta; — za Dalmacijo: Franca grofa Borelli-ta, predsednika kmetijske družbe v Zadru; — za Horvaško in Slavonsko: Jožefa Jurja Strossmayer-a, škofa diakovarskega, Ambroža viteza Vraničani-a Dobrinovičkega; — za Galicijo in Lodomerijo z veliko-vojvodstvom krakovskim: Morica viteza Kranjskega, Stanisl. viteza Staroviejski-Biberstein-skega, dr. Tomaža Polanskega, advokata; — za Avstrijo pod Anizo: Jožefa kneza Kolleredo-Mannsfeld-a, Rudolfa barona Erggelet-a; — za Avstrijo nad Anizo: Franca grofa St. Julien-a; — za Solnograško: dr. Alberta Eder-a, opata benediktinskega samostana v Št.-Petru; — za Štajarsko: Franca žl. Mayer-a, fužinarja v Leoben-u; — za Koroško: Franca Pavla barona Herbert-a, vodja obertniškega in rokodelskega društva; — za Kranjsko: Antona grofa Auersperg-a; — za Bukovino: Nikolaja barona Petrina; — za Erdeljsko: Andreja barona Šagun-a, gerškega škofa v Svibnem, Nikolaja grofa Banffy-a in Karola Maager-a, predsednika kupčijske in obertniške odbornice v Brašovu; — za Moravsko: Jurja grofa Stockau-a, Filipa Schöller-a, fabrikanta; — za Šlezijo: dr. Franca Hein-a, župan-namestnika v Opavi; — za Tirolsko: Leopolda grofa Wolkenstein-Trostburg-a in Franca žl. Kofler-a, predsednika kupčijske in obertniške odbornice v Bocnu; — za Vorarlbersko: Fidela Wohlwenda župana v Feldkirch-u; — za Istro, Gorico in Gradiško: Vilj. grofa Pace-ta, župana topoljanskega; — za teržaško mesto in okolico: Konstantina barona Reyer-a, velikega trgovca; — za serbsko vojvodino in temeški Banat: Janeza barona Nikolića in Aleksandra žl. Mocsonyi-a. — Deržavnih svetovavcov je sedaj v vsem skupaj 59, namreč 12 poprejšnjih navadnih, 47 pa novoizvoljenih. Kakor se iz mnogih dežel pozveda, je med novoizvoljenimi svetovavci mnogo mož, ki vživajo veliko zaupanje ljudstva. Oklicano je že bilo, da prvo zlo imenitno delo, ki se bo temu zboru izročilo, bo prevdarek deržavnih dohodkov in stroškov, — da pa zbor ne more nič skleniti, ampak le svetovati; sklep so si prideržali v vseh rečeh cesar sami. Radovedno se pričakuje, ali bo to, kar bojo ti zborniki govorili, se tudi očitno v časnikih razlaševalo, ker vsaka dežela bi potem še le vedila, kako se njeni zastopnik obnaša, in po tem se bo ravnalo

tudi zaupanje ljudstva do izvoljencov. Kakor se sliši, se bo zbor začel že v drugi polovici tega mesca.

— Po cesarskem ukazu od 22. aprila se ima v ministerstvu bogočastja in nauka napraviti poseben oddelk iz 3 ministerskih svetovavcov, enega ministerskega koncipista in enega adjunkta evangeljske (protestantske) vere, kateremu se bojo izročevale vse cerkvene in šolske opravila, ki zadevajo protestante avgsburške in helvetijske vere, ker cesar hočejo vsaki veri njene pravice dati.

— Dunajska banka je konec preteklega mesca na znanje dala, da ima sreberne gotovine za 80 milij. in 587.820 gold., bankovcev je pa med ljudstvom za 450 milijonov in 723.027 gold., skontiranih dolžnih pisem ima za 33 milij. 957.631 gold., izposojil na državne obligacije 52 milij. in 65.415 gold.

— V preiskovanem želodcu barona Bruk-a niso najdlji kemikarji nič, zato ker je vse izbljuval. Bljuvila pa nihče ni preiskoval.

— Ker je goveje kuge na Marskem in Šlezkem popolnoma konec, na Ogorskem in Erdeljskem pa že tudi ne veliko več, so ojstre ravnala na severni železnici preklicane.

— Kar je ladija Novara, ki je čez 2 leti potovala po svetu, nabrala imenitnega v različnih deželah, je zdaj tukaj v 6 sobah na ogled postavljeno.

Iz Tersta. „Presse“ piše, da so vse dela na železnici med Kasarso in Nabrežino zadnje dni preteklega mesca dodelane bile in da na več krajih so že vožnjo poskušali. Slovesna prva vožnja za poskušnjo, ki jo bo napravila dotična komisija, bo po celi železnici že te dni. Za občno rabo pa se bo odperla ta železnica še le pozneje, ker izprva se bojo le zaloge cesarskega blaga zvozile.

Iz Gradca. Presvitli cesar so dovolili, da se sme rajnkemu nadvojvodu Joanu spominek v Gradcu napraviti. 3. dan t. m. je bila posebna deputacija za tega voljo pri cesarju na Dunaji.

Iz Olomuca 3. maja. Tudi pri nas na Marskem je 1. dan t. m. po oklicu deželnega poglavarstva dosihmal navadna tarifa za kruh nehala.

Ogorsko. Iz Pešta 1. maja. Bilje po ranjkem grofu Szechenyi-u so bile včeraj neznano slovesne; sam prvi škof ogorski so iz Ostrogon (Grana) prišli v Pešt in so obhajali černo mašo. Ko je bila cerkvena slovesnost končana, je ljubljene starčka do njegovega stanovanja spremlila cela ogorska akademija in množica družih pervakov. Predsednik grof E. Dessewffy je z iskreno besedo zahvalil velikega škofa, da je skazal zadnjo čast nepozabljivemu Szechenyi-u; škof so odgovorili tako ginljivo, da so se vsem solze igrale v očesih, sklenivši s temi besedami: „Tudi jez čislam 3 kristjanske čednosti v življenji narodov najvišje; verujem in upam z ogorskim narodom in želim, da bi njegove sinove vse vseskozi ljubezen vezala“. Ogromni „eljen“ je donil po dvorani. — Iz roke v roko gré odkritoserčno pismo, ki ga je neki prijatelj vredniku vladnega časnika „Budapesti-Hirlap“ te dni pisal, ki ga je prašal: kaj ljudje pravijo od ces. patenta od 19. aprila, ki Madjarom vpeljava občinskega reda, komitatnih zborov in deželnega zbora obeta? „Ta ces. patent ni izbudil živega veselja — pravi omenjeno pismo h koncu — ampak vse je tiho in vse molči, ker vsak le čaka, kako se bo patent izpolnil; ne zameri mi, da Ti prav po domače rečem, da nočemo mačka v žaklji kupiti“.

Iz Rima. Gotovo je, da se cesar Napoleon sedaj prav prijazen proti rimski vladi obnaša; svojemu generalu Goyon-u je veleval, naj generalu Lamoriciere-u streliva dá, kolikor ga potrebuje; tudi mu je ukazal, naj rimski vladi pové, da v Parizu bivajoči Lahí naklepe delajo zoper življenje Lamoricierevo. Kakor „Opinione“ piše, se 25. in 40. francoski

regiment že za odhod iz Rima pripravlja; druga dva bota kmali za prvima šla.

— Sardinska vlada je 30.000 vojakov na našo mejo postavila, zato ker Lamoriciere čedalje več armade nabira.

Napolitansko 4. maja. Čudno je, da se nič prav ne vé, ali je punt v Sicilii zatert ali ne. Vladni časniki napolitanski pravijo, da je, — drugi pa, da ne. Strašne reči pa so se tu že godile; mnogo mest in vasi je napolitanska armada požgala in veliko ljudi poklala. Presilna ožstrost napolitanske vlade — pravijo — je veliko tega kriva, da je punt zgrabil celo Sicilijo; samo v Palermi je bilo nek okoli 1500 politično sumljivih ljudi zapertih. — Govori se, da puntarji dobivajo vseskozi od morske strani podporo, od kodar se jim dovaževa živež in strelivo; sum leti na Angleže, da ustajo podpirajo. — Veliko se tudi govori, da general Garibaldi, berž ko je slišal od punta v Sicilii, se je tje podal; al nobeden za gotovo ne vé, ali je to res ali ne. Ker je Garibaldi sardinski general in ker se napolitanska in sardinska vlada niste očitno sperle, se ne more misliti, da bi ga bila sardinska vlada v Sicilijo poslala puntarjem na pomoč; če se je tedaj res tje podal, je šel na svojo roko, je slekel suknjo sardinskega generala in je spet strančan, kakor je pred bil.

Sardinsko. Iz Turina. Močna stranka se vzdiguje zoper Cavour-ja, ki pravi, da le on je kriv, da je Sardinija Savojo in Nico zgubila, in da bo hudo za-nj, ako sardinska vlada ne bo pomagala Sicilii. Natolcujejo ga tudi, da skrivé podpira papeža, ker dovoljuje nabero vojakov na Sardinskem za papeževo armado; vse to — pravi ta stranka — dela Cavour kot podložen hlapec cesarja Napoleona. Tako smo Lahí: danes „slava mu!“ jutri „križajte ga!“

Bologna 3. maja. 1. dan t. m. je prišel kralj Viktor Emanuel neizrečeno slovesno sprejet v naše mesto. Berž po dohodu se je podal v stolno cerkev sv. Petronia, kjer ga je velika množica duhovnikov sprejela in „Bog Tebe hvalimo“ zapela. Včeraj je bil v tukajšnjem gledišu krasen bal, katerega se je tudi kralj s Cavour-jem, Farinitom in Buoncampagnitom udeležil. 4500 ljudi je bilo na tem balu. — Župani cele Romanje so poklonili kralju pisma verne udanosti in mu verh tega še podarila 5 milij. lir.

Francozko. Iz Pariza. Cesar in cesarica se bota še ta mesec podala v Savojo in Nico. Pravijo, da se bota v Nici suidla s carico rusko. — Švajca ne bo nič dosegla, za kar se je potegovala; francoski kanoni — pravijo — so močnejše kot švicarske puške. Iz kongresa bo težko kaj. Čmu tudi? Saj Napoleon sam vse opravi. — Ničani so poslali cesarju prošnjo, naj dovoli, da se njegov sin „grof nicejski“ imenuje.

Moldava. Iz Jaša 22. apr. Knez Kuza je v veliki zadregi s svojim ministerstvom; minister za ministrom ga zapuša, in namestnikov ne more dobiti; svobodoljubni možje so mu že večidel vsi slovo dali, in zdaj se obrača do starokopitnežev. 27. dan t. m. se je spet začel deželni zbor, od katerega se pričakuje, da bo konec storil tem zmešnjavam.

Špansko. Kraljeviča Montemolina in njegovega brata, ki ju je vlada vjela, je nek izpustila, ker sta kraljevo oblast kraljice Izabele priznala; toda iz dežele ju je potirala.

Amerika. Nekdo je zrajtal, da je v zedinjenih amerikanskih državah v enem letu več takih ljudi, ki jih strela vbije kakor takih, ki v loterii veliko srečko (veliki loz) zadenejo; tedaj pravi, da vsak se more lahko zanašati na to, da ga bo dvakrat pred strela zadela kakor enkrat velika srečka. — Menda je povsod tako.

Kursi na Dunaji 8. maja.

5 % metaliki 70 fl. 60 kr.	Ažijo srebra 31 fl. 75 kr.
Narodno posojilo 80 fl. 50 kr.	Cekini 6 fl. 28 kr.